

sunt mereu instructive și plăcute. Apropo, știi ce spune ea că este un artist adevărat? „E vocea și făclia adevărului”. „Vizionar, vraci...” Ție, Sandu Colpacci, îți mulțumesc pentru această lungă convorbire și îți urez noroc, succes, sănătate!

AI.C.: În fond, vorba lui Cehov: n-am făcut nimic, am băut cafea (nu ceai!) și am stat de vorbă, nu?

Elisabeta POP

(din volumul în pregătire,
Teatrul din interior. Teatrul din culise)

Virginia ITTA MARCU:

„Piesa este stare și gând”

Ruxandra Anton: Doamnă Virginia Itta Marcu, atunci când „eliberați” un personaj dintr-un text dramatic, așteptați un impuls afectiv sau rațional cu personajul?

Virginia Itta Marcu: Ambele; și logic îl construiești și afectiv.

R.A.: Constantin Parascchivescu a scris despre dumneavoastră o carte, Patima despre teatru sau Virginia Itta Marcu. Câtă dreptate are! Chiar și dintr-un singur spectacol se vede că sunteți o actriță care, într-adevăr, este împătimită de teatru și care intră într-un personaj până la ultima fibră. Spuneți-mi, se poate descrie drumul dumneavoastră de la text la personaj?

V.I.M.: Nu, așa ceva nu se poate descrie. Acest drum se petrece în luni de zile, în fiecare clipă, și ar trebui să vă spun viața mea de fiecare zi, pentru că un personaj se construiește și când citești textul în teatru și când îl conturezi acasă, în gândurile tale, în căutările tale. Un personaj se construiește tot timpul. Când faci cu totul altceva sau citești ceva fără nici o legătură cu personajul tău, vine un gând, vine un sunet care îți aduce ceea ce cauți. Deci, nu poți să spui: „uite așa îmi construiesc personajul!”. Mai mult: sunt personaje pe care le construiești cu partea afectivă dominantă și altele la care ajungi mai mult prin logică, dar întotdeauna existând ambele. De ce? Pentru că o piesă de teatru este gândul unui regizor, iar tu ca actor trebuie să servești piesa, deci textul, și gândul regizoral. Trebuie să mergi pe gând, piesa este stare și gând. Starea și gândul se construiesc cu ce există în tine, plus gândul regizoral.

R.A.: Sunt mulți actori, mai ales dintre cei tineri, care folosesc numai ambalajul regizoral. Nu întâmplător v-am întrebat. Am vrut să ajung la adevărul care susține realitățile unui actor.

V.I.M.: Dacă mi s-ar întâmpla vreodată să joc un personaj doar în ambalajul regizoral, atunci sigur va fi un eșec al meu. Trebuie să mergi la profunzimea unui personaj: chiar și comedia cea mai spumoasă are adâncimile ei, gândurile ei care trebuie reliefate. Comedia cea mai adevărată este o mare tragedie pentru personaje și doar prin dăruirea jocului iese comicul.

R.A.: În anul 2000, în cadrul galei UNITER, ați luat Premiul pentru cea mai bună actriță – pentru rolurile Martha din Cui i-e frică de Virginia Wolf și Elena Sergheevna din Șantaj. Ce alte premii importante v-au încununat cariera?

V.I.M.: O, am atât de multe premii că nici nu pot să vi le spun. Chiar sunt multe: în 1981 am luat Premiul ATM pentru *Matca* de Marin Sorescu, am luat premiu pentru *Filumena Marturano*, din piesa cu același titlu, la festivalul nostru,

am luat premiu pentru *Moartea unui comis-voiajor...* am luat premii destule, chiar nu știu să vi le și spun pe toate, dar nu astea sunt importante. Ele sunt stimulente în viața unui actor, sunt o bucurie, pentru că înseamnă o recunoaștere, dar important este să-ți faci meseria cu cinste, asta-i cel mai important lucru, vă rog să mă credeți.

Și dacă sunt trei spectatori și dacă sunt două mii de spectatori, să joci cu cinste, asta-i cel mai important. Meseria asta nu este o simplă meserie, este o creație, este un lucru aparte și dacă o faci cum trebuie este minunat.

R.A.: *S-o faci cu adevăr.*

V.I.M.: Da, cu adevăr, mai ales la piese care se joacă alături de spectator, cum se întâmplă în *Angajare de clown* – spectator pe care nu-l poți minți, nu poți trișa cu tehnica. Sigur că tehnica face parte din meseria de actor, dar acolo trebuie să fie adevăr, spectatorul să te creadă și să simtă ceea ce simți tu, altfel nu este ce trebuie.

R.A.: *Vi s-a întâmplat vreodată să nu puteți intra într-un personaj?*

V.I.M.: Nu cred că am avut vreo situație de genul acesta, poate că au fost personaje pe care nu am reușit eu să le fac așa cum mi-aș fi dorit, să realizez plinătatea personajului, dar important nu este ce credem noi, actorii, important este ce se vede și în afară, ce transmiți spectatorului care este cerberul actului tău.

R.A.: *Dar cred că, în cele mai multe cazuri, știți când ați realizat un rol.*

V.I.M.: Știu când mi-a plăcut extraordinar un rol și atunci cred că simt acea plinătate a personajului.

R.A.: *Credeți că la personajul pe care l-ați jucat dumneavoastră în Angajare de clown de Vișniec, în care v-am văzut de curând mai contează identitatea lui biologică sau important este doar faptul că el întrușipează o idee?*

V.I.M.: El poate fi și femeie și bărbat, e Pepino, e un clown, e un simbol. El are o identitate spirituală, are o viață, are o biografie, așa pornești la construirea lui, dar el devine un simbol.

R.A.: *Ați mai jucat roluri în travesti: Părintele Lorenzo din Blestemul lui Mercuțio, în regia aceluiași Claudiu Goga...*

V.I.M.: Am jucat și Pandarus în *Troilus și Cresida*, a fost primul meu travesti. Așa a văzut Mircea Marin personajul, un soi de eunuc care cântă cu voce de cap – deci, era un travesti ciudat într-o lume ciudată.

R.A.: *Ați fost vreodată tentat să jucați în filme?*

V.I.M.: Orice actor este tentat. Totul este ce i se oferă, cine-l cheamă și dacă este chemat. Eu nu am fost chemată sau, dacă am fost, am fost chemată pentru roluri refuzate de colegii mei din București și atunci le-am refuzat și eu – nu joc ce refuză altcineva. Dacă cineva mă vede, dacă dau o probă, atunci e altceva. Chiar și în distribuțiile din teatru: dacă regizorul te vede în rolul respectiv, ai și tu încredere că a gândit bine, că are o motivație vizavi de tine și atunci mergi cu totul altfel decât atunci când e *contre coeur*.

R.A.: *Sunteți una dintre actrițele care a jucat și drame și comedii, ceea ce este un noroc, pentru că avem destule actrițe mari care au fost distribuite doar în comedii sau doar în tragedii și puține actrițe care au abordat ambele genuri.*

V.I.M.: Eu cred că sunt și au fost destule actrițe, chiar foarte mari, care puteau să joace orice, dar nu li s-a dat șansa asta.

R.A.: *De exemplu, Maia Morgenstern este una dintre actrițele la fel de capabile pentru ambele genuri și a avut șansa să fie remarcată. Un actor va fi întotdeauna mai bogat în nuanțe dacă cele două valențe se vor întrușipa ca viață teatrală. La dumneavoastră cum s-a întâmplat, care latură a fost sesizată mai întâi?*

V.I.M.: Eu am jucat ambele genuri de la început, încă din studenție, și când am terminat mi-am întrebător profesorul, pe Alexandru Finți: „*Meștere, în ce sunt eu bună?*” „*În toate Virginia, în toate!*” și a avut dreptate.

R.A.: *Care a fost primul dumneavoastră spectacol și primul rol?*

V.I.M.: Luluța din *Chirița în Iași*. Am înlocuit-o pe Stela Popescu, pentru că ea pleca la București.

R.A.: *Deci, a fost un rol de comedie.*

V.I.M.: Pe care l-am făcut în trei zile, un chin mare de tot, deși un rol delicios – mi s-a dat textul și mi s-a zis: „peste trei zile jucăm la *Întorsura Buzăului*“, simplu.

R.A.: *În acest moment, care este pentru dumneavoastră satisfacția cea mai mare din întreaga carieră de actriță?*

V.I.M.: Satisfacția cea mai mare este că joc. Ce satisfacție mai mare pentru o actriță poate fi alta decât aceea că nu stă pe tușă, că joacă? Are sănătate, are roluri și merge înainte. Mulțumirea adevărată, că mergem pe adevăr, este aceea că el își poate face patima, meseria pe care o are, pentru că dacă ai această patimă și nu lucrezi, este cumplit pentru un actor. Asta-i cea mai mare mulțumire a momentului: joc și joc de toate și să-mi dea Dumnezeu sănătate să pot merge mai departe.

R.A.: *Cînd ați înțeles că aveți această patimă?*

V.I.M.: O, asta îmi doresc de cînd exist!

R.A.: *Cum ați comunicat în acest spectacol cu regizorul?*

V.I.M.: Totdeauna foarte bine, cu toți regizorii eu mă înțeleg bine, iar cu Claudiu Goga mă înțeleg excelent, pentru că este un regizor deosebit, profund, cu talent. Are niște profunzimi care sunt pentru un om de cincizeci de ani, nu pentru un copil de douăzeci și nouă de ani.

R.A.: *Important este ca un actor să înțeleagă ce vrea regizorul.*

V.I.M.: Exact. Și să găsească posibilitatea de a răspunde la ce dorește regizorul.

R.A.: *Chiar dacă regizorul cere lucruri imposibile?*

V.I.M.: Regizorul trebuie să ceară orice, iar tu trebuie să încerci să faci imposibilul, pentru că numai așa te descoperi pe tine. Noi, căutând să realizăm niște roluri, care sunt niște creații, mergem în adâncurile ființei noastre și avem surpriza să găsim niște lucruri pe care nici nu credeam că le putem face și asta-i minunat. Regizorul trebuie să ceară imposibilul, iar tu trebuie să găsești ceea ce a cerut, altfel se ajunge la manierism.

R.A.: *Deci, sunteți o actriță a imposibilului.*

V.I.M.: Nu știu dacă sunt, dar dacă mi se cere, caut să realizez și imposibilul.

R.A.: *La Festivalul de la Timișoara, acest spectacol nu a obținut decât Premiul pentru scenografie, deși a fost foarte bine primit. Nerăsplătirea lui și cu un alt premiu nu v-a supărat?*

V.I.M.: Nu, de ce să ne supere? Faptul că a plăcut publicului – și încă celui de specialitate – și că a fost înțeles este esențial și deosebit. Poate că au fost spectacole mai bune.

R.A.: *Ce ați recomanda unui actor tânăr?*

V.I.M.: Actorului tânăr, dacă face această meserie din patimă ca și mine, îi recomand, în primul rând, să stea în provincie. Să caute o provincie unde se face teatru adevărat pentru că în București nu se face teatru, nu se face. Doar foarte rar, în câte un spectacol mare la un *Bulandra* sau la un alt teatru. În general, lumea merge după ciubuc, după câștigat bani, după diverse și teatru adevărat, să nu se supere nimeni, se face la ora actuală în provincie, nu în provincia aia scufundată într-o prejudecată, ci în afara Bucureștiului.